

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพ การศึกษาด้านกระบวนการของกรมการศาสนาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2545 จำนวน 232 รูป/คน จาก 15 โรงเรียน โดยจำแนกเป็น

- 1.1 ผู้บริหาร จำนวน 30 รูป
 - 1.2 ครูผู้สอน จำนวน 202 รูป/คน
- 2. กลุ่มตัวอย่าง** การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนประชากร จำแนกตามโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดหนองคาย ทุกโรงเรียน

โรงเรียนพระปริยัติธรรม	ประชากร		
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม
1. โรงเรียนสาธิตศึกษาฯ	2	24	26
2. โรงเรียนวัดโกเสยเขต	2	18	20
3. โรงเรียนวัดไตรภูมิ	2	7	9
4. โรงเรียนวัดโพธิ์งาม	2	12	14
5. โรงเรียนวัดศรีโสภณธรรมทาน	2	12	14
6. โรงเรียนวัดเขตอุดม	2	12	14
7. โรงเรียนวัดช้างเผือก	2	8	10
8. โรงเรียนวัดพระธาตุวิทยา	2	14	16
9. โรงเรียนวัดพระธาตุบังพวน	2	11	13
10. โรงเรียนวัดอัมพวัน	2	14	16
11. โรงเรียนวัดเวฬุวัน	2	11	13
12. โรงเรียนวัดโพธิสมภาร	2	16	18
13. โรงเรียนวัดป่าน้ำทอนใต้	2	7	9
14. โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ธรรมสถาน	2	14	16
15. โรงเรียนวัดจันทร์สามัคคี	2	22	24
รวมทั้งสิ้น	30	202	232

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน รวม 55 ข้อดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) จำนวน 1 ข้อ ประกอบด้วย ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการ ตามความคิดเห็นผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scales ; อ้างอิงจากพวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538 : 98 – 99) จำนวน 54 ข้อ โดยผู้บริหาร และครูผู้สอนเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนน 5 ระดับ และมีความหมายดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการอยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษายู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการอยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการอยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 การสร้างเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษามาตรฐานคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

2.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert-Type)

2.2.3 สร้างแบบสอบถามตามมาตรฐานการศึกษาด้านกระบวนการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามขอบข่ายของกองศาสนศึกษา กรมการศาสนา กำหนดไว้ 4 ด้าน จำนวน 54 ข้อ

2.2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง เชิงเนื้อหา และการใช้ภาษา ดังนี้

1) ว่าที่ พ.ต. สมภูมิ รวีวรรณ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเมืองบาง จังหวัดหนองคาย ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา

2) นายดี จงรักษ์ ศษ.ม. (การวัดผลและประเมินผลการศึกษา) ศึกษา นิเทศก์ 7 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโซ่พิสัย จังหวัดหนองคาย ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัด และตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือ

3) นายสมคิด ไชยวงศ์ กศ.ม. (ภาษาไทย) อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียน ปทุมเทพวิทยาคาร จังหวัดหนองคาย ผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา

2.2.5 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเสร็จแล้วมาปรับปรุงแก้ไข และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี จำนวน 40 รูป/คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.2.6 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

2.2.7 นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1) วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรายด้านตามวิธีการ Item-Total Correlation (บุญชม ศรีสะอาด. 2538 : 96) ได้ค่าอำนาจจำแนก เป็นรายข้อตั้งแต่ 0.59 ถึง 0.90

2) วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา Alpha Coefficient ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach ; อ้างอิงจากบุญชม ศรีสะอาด. 2538 : 96) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98

3) เลือกข้อคำถามที่มีคุณภาพดีมาจัดทำเป็นฉบับจริง และนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้ตรวจสอบความเรียบร้อยอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดหนองคายต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2545 ถึงเดือนสิงหาคม 2545 โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 จัดทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคามไปยังสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหนองคาย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย จำนวน 15 โรงเรียน

3.2 นำแบบสอบถามไปส่งให้ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย และเดินทางไปขอรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง ทุกโรงเรียน พร้อมทั้งดำเนินการตรวจความเรียบร้อยในการตอบแบบสอบถาม และหากพบว่ามีข้อบกพร่องในข้อใดผู้วิจัยจะใช้วิธีโทรศัพท์สอบถามผู้ตอบแบบสอบถามจนครบทุกข้อให้สมบูรณ์

3.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาไปดำเนินการวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Science for Windows)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดให้ผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) หลังจากได้ทำการวัดแล้วจะนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดระเบียบ ลงรหัส และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อคำนวณค่าสถิติดังนี้

4.1.1 ใช้ค่าร้อยละ (Percentage Score) ในการวิเคราะห์สถานภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.1.2 ใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ในการวิเคราะห์การดำเนินงานประกันคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการ จากนั้นจะนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

4.1.3 ใช้ t - test (Independent Samples) (บุญชม ศรีสะอาด. 2538 : 93-94) ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย

4.2 การแปลผล การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการนั้น ถือว่าคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามในช่วงพฤติกรรมใดก็แสดงว่าการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการเป็นแบบนั้น ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best. 1981 : 182 อ้างอิงจากบุญชม ศรีสะอาด. 2538 : 93-94) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม

5.1.1 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) ด้วยวิธี Item-Total Correlation (บุญชม ศรีสะอาด. 2538 : 96-97)

5.1.2 วิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach ; อ้างอิงจากบุญชม ศรีสะอาด. 2538 : 96 - 98)

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

- 1) ค่าร้อยละ (Percentage)
- 2) ค่าเฉลี่ย (μ)
- 3) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

5.2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ t – test (Independent Sample) (บุญชม ศรีสะอาด. 2538 : 115)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University